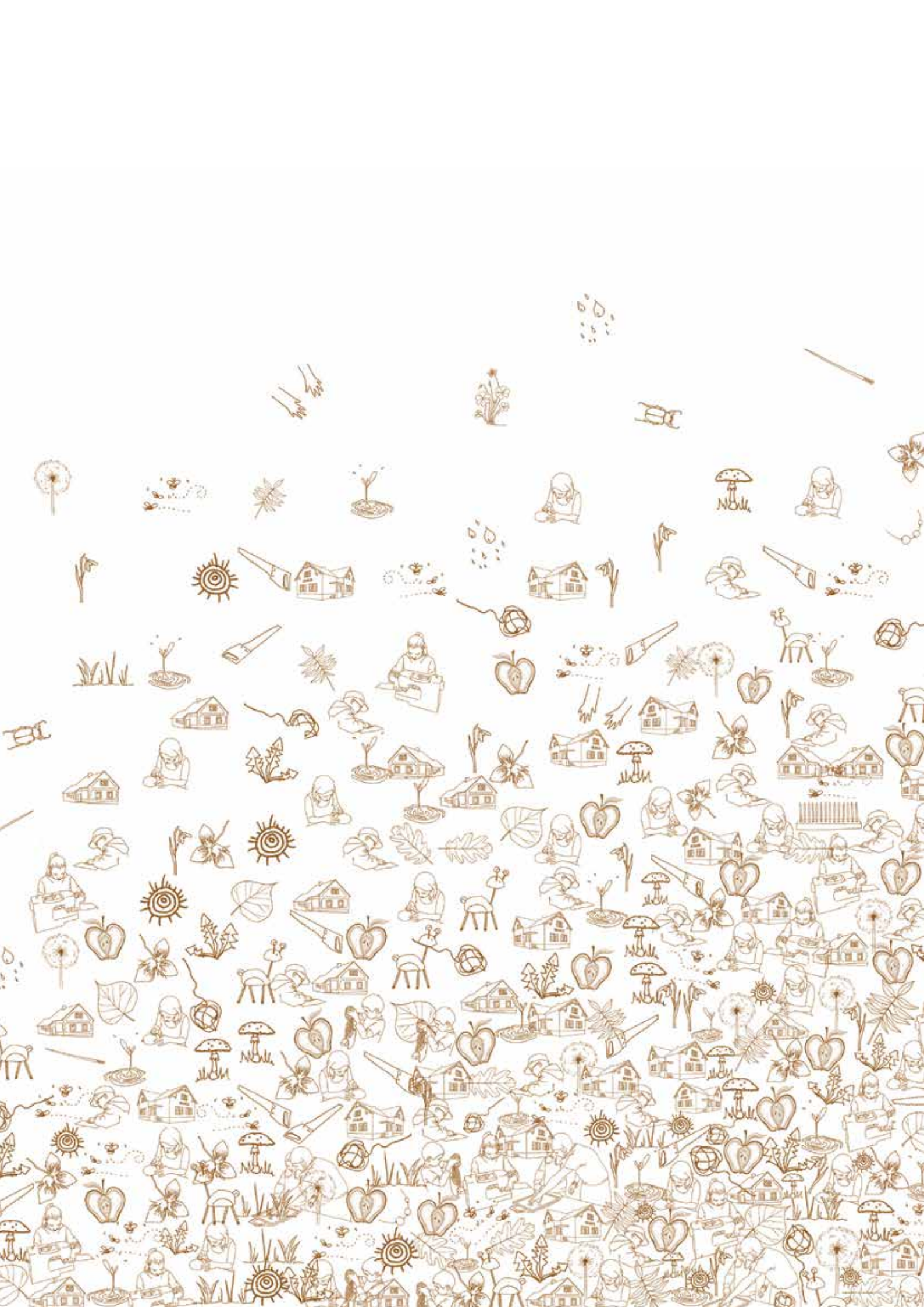

muzeum ŘÍČANY

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2015

OBSAH

4	ÚVOD
5	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI
6	ČTYŘI PRACOVNÍŠTĚ MUZEA
6	Hlavní budova
6	Říčanská hájovna
7	Didaktické centrum geologie
9	Depozitář
9	SBÍRKA MUZEA ŘÍČANY
14	AKTIVITY MUZEA
14	Velké akce
14	Večerní akce
16	Kroužky
16	Letní příměstské tábory
18	Vzdělávání Pedagogů
19	VÝUKOVÉ PROGRAMY
21	PROJEKTY
24	SPOLUPRÁCE
25	PUBLIKAČNÍ ČINNOST
26	VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ
28	PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ
29	SLOŽENÍ PRACOVNÍHO TÝMU

SLOVO ÚVODEM

Když se ohlédnu, co nám přinesl rok 2015, zjišťuji, že bude na co vzpomínat.

Muzeum Říčany se rozrostlo. Podařilo se nám vybudovat nové pracoviště – Didaktické centrum geologie. Zahrada u 1. ZŠ přetvořená na geopark s laboratoří začala okamžitě sloužit ke vzdělávání žáků, pedagogů i veřejnosti.

I kolem hlavní budovy bylo rušno. Muzejní zahrada prošla celkovou proměnou. Nyní nabízí kompletní zázemí pro výukové i volnočasové aktivity. Je to zahrada příjemná pro lidi, rostliny i drobné živočichy.

Naproti muzeu jsme začali s budováním „Dvorku“, kde se prolíná historie a současnost. Drobnou historickou expozici venkovského hospodářství doprovází komunitní chov malých domácích zvířat. Návštěvu dvorku si užívají zejména děti, které mohou krmit králíky a slepice.

Rok 2015 opět přepsal všechny statistiky realizovaných aktivit. Za to bych rád poděkoval všem, kteří v muzeu s obrovským entuziasmem pracují, kteří s námi spolupracují a hlavně všem, kdo do muzea chodí za vzděláváním i zábavou.

Jakub Halaš, ředitel

451 výukových programů pro školy

8 926 žáků

408 vzdělávaných pedagogů

56 akcí pro veřejnost

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI

Název: Muzeum Říčany

Adresa: Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Říčany

IČ: 43752110

Číslo účtu: 15429504/0600

Ředitel: Mgr. Jakub Halaš

Zástupce: MgA. Adéla Venerová

Telefon: 323 603 161

webové stránky: www.ricany.cz/muzeum

Muzeum Říčany je členem Asociace muzeí a galerií České republiky a členskou organizací celostátního Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina.

Seznamte se s muzeem

Muzeum Říčany se zabývá jednak klasickou muzejní činností, do které patří tvorba sbírek a práce s nimi, vydávání odborných publikací, spolupráce s badateli, příprava výstav a nabídka vědecko popularizačních aktivit pro veřejnost.

Kromě toho se specializujeme na rozvoj environmentálního, přírodovědného a polytechnického vzdělávání, které cílíme jak na žáky, tak na pedagogy.

Děti i dospělí oslovujeme širokou nabídkou kroužků, tvůrčích kurzů, seminářů a mnoha dalšími aktivitami.

Vize

Naší **vizi** je muzeum, které posiluje místní identitu a zprostředkovává poznání historie, kultury i přírody regionu všem věkovým skupinám. Úsilí směřujeme k povzbuzení vzájemné spolupráce lidí, respektu, jejich zájmu a odpovědnosti ke svému okolí.

Poslání

Poskytujeme informace o přírodě, historii a kultuře regionu. Tvoříme sbírky, dokumentujeme současnost a předáváme praktické dovednosti, které vycházejí z místních tradic. Nabízíme místo pro setkávání všech věkových skupin. Provoz muzea je šetrný k životnímu prostředí, snažíme se k tomuto přístupu inspirovat také návštěvníky. Je pro nás samozřejmostí osobní přístup, otevřenost a vstřícnost.

Školám (MŠ, ZŠ a SŠ) nabízíme:

- výstavy s doprovodnými výukovými aktivitami
- výukové programy environmentální, geologické a historické
- řemeslné dílny
- rukodělné dílny spojené s výkladem o vzniku svátků (Vánoce, Velikonoce, masopust...)
- spolupráci na akcích školy (Den Země, školní soutěže ad.)
- pobytové programy na Říčanské hájovně
- vzdělávání pedagogů (polytechnická výchova, environmentální vzdělávání, výchova a osvěta a přírodní vědy)
- další aktivity

Pro veřejnost připravujeme:

- výstavy
- stálé venkovní expozice – Les jako zdroj tradice, Dobrodružství v zahradě, Dvorek
- večerní akce v muzeu (přednášky, tvořivé dílny, promítání)
- akce pro veřejnost (Den Země, Den fascinace rostlinami)
- popularizační akce v Didaktickém centru geologie Muzea Říčany
- přírodovědné kroužky a příměstský tábor
- environmentální poradnu
- zázemí pro badatele

4 PRACoviŠTĚ MUZEA ŘÍČANY

Muzeum Říčany - hlavní budova

V muzeu probíhají kromě výstav také výukové programy pro školy, přírodovědné kroužky a večerní akce. Veřejnost může využít bezplatnou službu environmentální poradny, prezenčně zapůjčujeme publikace z rozsáhlé knihovny. Badatelům z odborné i laické veřejnosti **zpřístupňujeme sbírky, poskytujeme konzultace k regionální historii.**

Muzeum má bezbariérový přístup. U vchodu do hlavní budovy je parkoviště pro kola.

Environmentálně šetrný provoz

Hlavní budova je nízkoenergetická stavba, která má ve fasádě zabudované budky pro netopýry. Vytápění je řešeno tepelným čerpadlem, k větrání využíváme rekuperaci vzduchu.

Máme dvojí rozvod vody – užitková do WC, pitná do kohoutků. Bioodpad kompostujeme na zahradě, kde je ukázkový tříkomorový kompostér.

V muzeu je odběrné místo kde je možné odevzdat zraněné, volně žijící živočichy. Ti poté putují do záchrané stanice pro handicapované živočichy ve Vlašimi.

Zahrada u hlavní budovy

Díky projektu „**Interaktivní expozice - Dobrodružství v zahradě**“ jsme v 2. polovině roku 2015 vytvořili stálou expozici umístěnou v zahradě Muzea Říčany.

Cílem je vytváření pozitivního vztahu k městským zahradám jako k ostrovům přírody ve městech a místa pro dobrodružství i relaxaci, vytváření návyků pro trávení volného času v zahradě a prezentaci vize zahrady jako místa pro život člověka i jiných organismů.

Expozice je zpřístupněna veřejnosti zdarma, probíhají zde akce pro veřejnost, doprovodné aktivity k výstavám a programy pro školy.

Dvorek

V nové venkovní expozici „Dvorek“ chceme návštěvníky přenést do minulosti a hledat s nimi inspiraci pro dnešní život.

Na pronajatém pozemku naproti hlavní budově muzea se během roku 2015 podařilo zbudovat jednoduchý přístřešek se šindelovou střechou. Ten kryje zemědělský vůz z roku 1929.

Ve spolupráci s Ekocentrem Říčany vznikl na pozemku komunitní chov slepic a králíků.

Expozice je využívána k výukovým aktivitám.

Stavba přístřešku byla realizována zaměstnanci muzea. Slavnostní otevření – na jaře 2016.

Říčanská hájovna

Hájovna slouží jako terénní pracoviště k realizaci výukových programů pro žáky a studenty škol a pro realizaci osvětových akcí pro veřejnost (Den Země, Den stromů, přírodovědné vycházky). Probíhá zde také vzdělávání pedagogů.

Možnosti pronájmu školících a ubytovacích prostor za účelem vzdělávacích aktivit využívají zejména školy a neziskové organizace.

Kolem Říčanské hájovny

Zahrada hájovny včetně pece na chleba, záhonů a historických úlů je využívána k výukovým aktivitám a k osvětovým akcím pro veřejnost.

Kolem hájovny je volně přístupná stálá venkovní expozice „Les jako zdroj tradice“. Expozice představuje vývoj přírody, osídlení a lidské činnosti na Říčansku v průběhu uplynulých staletí.

Vstup do expozice je zdarma.

Didaktické centrum geologie Muzea Říčany

Didaktické centrum geologie (DCG) vzniklo u 1. ZŠ na Mašarykově náměstí a slouží jako terénní pracoviště muzea k realizaci výukových programů pro školy, ke vzdělávání pedagogů a pro realizaci osvětových akcí pro veřejnost. 1. ZŠ ho využívá během své výuky a pro přírodovědné kroužky.

Vlastní realizaci a vybavení DCG provedlo Muzeum Říčany v rámci projektu „Vědou ke vzdělání, vzděláním k vědě“. **Město Říčany zajistilo stavbu geologické laboratoře.**

Provoz DCG zajišťuje Muzeum Říčany. Na užívání DCG spolupracujeme s 1. ZŠ Říčany.

V den otevření z DCG živě vysílala Česká televize. Články o DCG vyšly v celostátním tisku.

NOVINKA

Ve venkovní expozici naleznete mimo jiné:

- expozici hornin z ČR a regionu
- velké modely skalních útvarů z celé ČR
- botanickou expozici - více než 150 druhů rostlin
- jezírko pro experimenty s vodou
- model paleontologického naleziště
- místo pro rýžování granátů
- zařízení pro modelování sesuvů půd

Geologická laboratoř se špičkovým vybavením umožňuje:

- řezání, broušení a leštění vzorků
- užití polarizačního mikroskopu pro určování minerálů v horninách

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Programy zaměřené na živou i neživou přírodu je možno vybírat a objednávat z aktuální nabídky výukových programů Muzea Říčany.

Vzdělávání pedagogů

DCG Muzea Říčany slouží ke vzdělávání pedagogů. Přípravují zde vzorky hornin pro výuku a dozívají se nové vědecké poznatky o neživé přírodě.

Otevírací doba pro veřejnost

duben až říjen každou sobotu od 14:00 do 17:00

Prohlídka s průvodcem je doplněna o vybrané aktivity (odkrývání zkamenělin, rýžování granátů ad.). Probíhají zde akce pro veřejnost.

K zapůjčení je tištěná publikace "Průvodce geoparkem".

DIDAKTICKÉ CENTRUM GEOLOGIE JE UNIKÁTNÍ CENTRUM POPULARIZACE PŘÍRODNÍCH VĚD V ČR.

Sledujte nabídku akcí na webu Muzea Říčany a na Facebooku.

Hodnocení DCG od učitelů

Učím na 2. stupni ZŠ přírodopis a chemii. Didaktické centrum geologie jsem navštívila několikrát s žáky i s vlastními dětmi.

Pro mladší žáky je zábavné, když si přímo vyzkouší metodu rýžování, odkrývání pozůstatků geologické minulosti v písku... S většími žáky jsem měla možnost použít polarizační mikroskop a sledovat, přípravu vzorků.

Lze si vybrat z nabídky programů, které tematicky odpovídají výuce, a proto geopark mohu navštěvovat během školního roku opakovaně.

Pro práci učitele velmi oceňuji také možnost konzultací s odborníky. Tady bych ráda poděkovala panu Mgr. Jakubu Halašovi, který mi velmi ochotně pomáhá při určování pro mě neznámých vzorků přírodnin.

Velmi mě potěšilo, že vzniklo toto centrum, které rozvíjí vztah žáků k neživé přírodě.

Mgr. Jana Jelínková, Ph.D.

Depozitář Muzea Říčany

se nachází v blízké obci Jažlovice a jeho prostory byly na jaře roku 2015 odborně ošetřeny proti plísním a hmyzu. V prostorách depozitáře pokračují práce na systematické elektronické katalogizaci sbírkových a knižních fondů muzea.

Aktivně je prováděna sekundární evidence sbírkových předmětů a digitalizace tak, aby se zajistilo jejich snadné využívání veřejností.

Mimo jiné byla zřízena depozitární místnost určená výhradně pro uchování textilu.

V tomto roce došlo k ošetření fondu starých tisků z knižních fondů muzea.

Za pomoci prostředků programu ISO/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí, poskytnutých Ministerstvem kultury ČR v celkové výši 9 000 Kč byl nakoupen speciální obalový materiál a krabice pro sbírkové předměty.

Restaurování sbírkových předmětů

Díky finančním prostředkům získaných v souvislosti s vernisáží výstavy „Bomba v depozitáři“ bylo zadáno restaurování cechovního praporu cechu říčanských řezníků.

Badatelé

V roce 2015 využilo pro badatelské účely sbírkové fondy muzea 52 badatelů. Využívali sbírkové fondy doplněné studiem regionální literatury z příruční muzejní knihovny v hlavní budově, a také literatury z knižního fondu uloženého v depozitáři.

SBÍRKA MUZEA ŘÍČANY

Počátky sbírky sahají až do 90. let 19. století, kdy v souvislosti s přípravami Národopisné výstavy československé došlo ke shromáždění prvních předmětů. Ty se po vzniku muzea roku 1908 staly základem muzejní sbírky. V následujícím století se sbírka rozrostla o desítky tisíc sbírkových předmětů a archiválií. Svým charakterem a zaměřením dokumentuje Říčansko zejména v oborech historie, živé i neživé přírody, etnografie a archeologie. Jednotlivé předměty představují prehistorické a středověké nálezy, poměrně hodnotnou kolekci uměleckých děl, předměty měšťanské i selské domácnosti, lidové kroje, uniformy, cechovní a řemeslnické památky, nástroje, hračky, předměty náboženského charakteru, herbáře, preparáty, dermoplastiky atd. **Svým významem vyniká sbírka kramářských tisků a zbraní.**

Hrací skříňka, cca 1900

Přebal automapy, 30. léta

Knižní fond muzea je na internetu

Knihovní katalog Clavius, umístěný na webových stránkách muzea, dovoluje snadné vyhledávání v knižních fondech muzea. Poté je možné prezenčně studovat historické a přírodovědné publikace.

Pokračujeme v knihovní katalogizaci do katalogu Clavius. Zveřejněno je již cca 90 % muzejního knižního fondu.

Fasuněk (1929), vystaven ve stálé expozici Dvorek.

NÁVŠTĚVNOST MUZEA

Celkový počet evidovaných návštěvníků Muzea Říčany za rok 2015 byl:

12 723 návštěvníků

Dalších přibližně 1500 neevidovaných návštěvníků se zúčastnilo akcí muzea (např. Den Země) pořádaných venku a ve městě.

Aktivity realizované v roce 2015:

50 přednášek, promítání, seminářů a tvořivých dílen

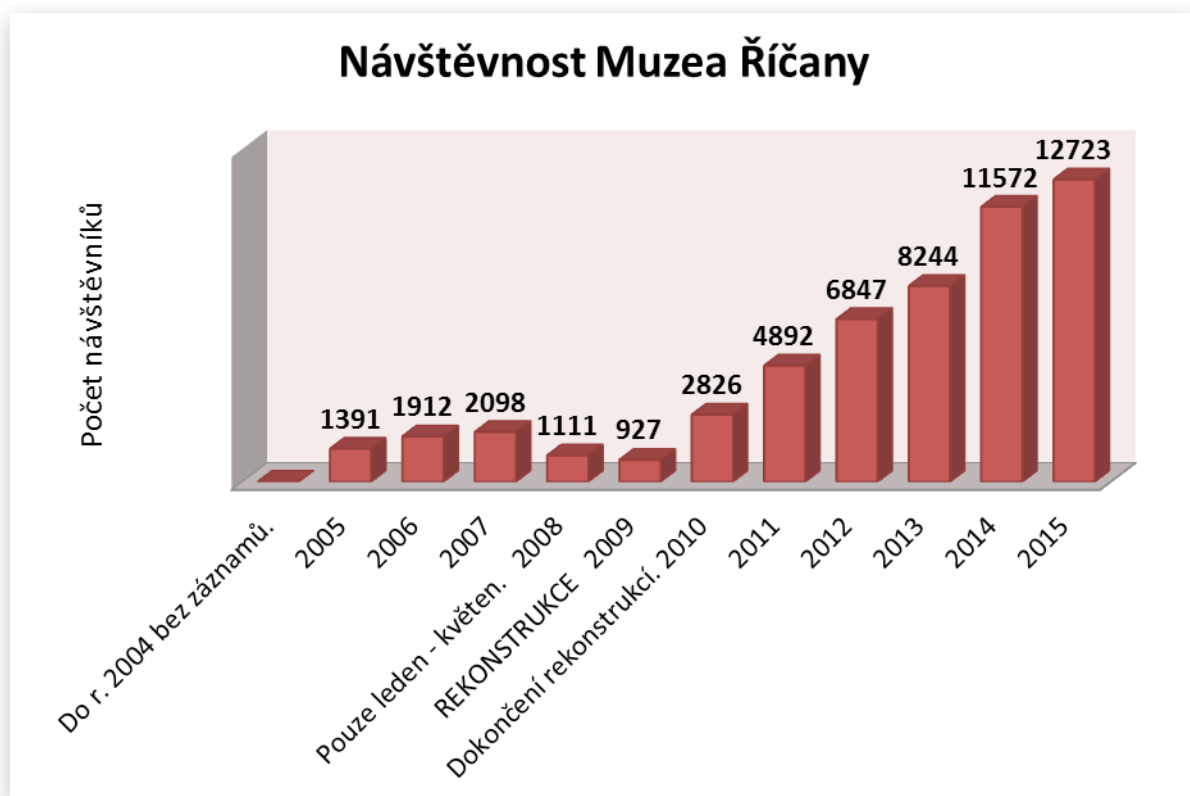
4 muzejní výstavy

451 programů pro školy

6 velkých akcí pro veřejnost

4 přírodovědné kroužky

2 příměstské tábory

Den Země – hliněná batika

VÝSTAVY V ROCE 2015

Ke každé výstavě byl pro školy i veřejnost připraven doprovodný program.

Bomba v depozitáři (od 27. 1. do 12. 4. 2015)

Anotace výstavy:

Návštěvník se stal badatelem. Mohl experimentálně ověřovat výrobu pravěké kamenné sekerky, zkoumat mikroskopický svět nebo hledat ve starých textech. V restaurátorské dílně si vyzkoušel retušování obrazu, práci bednáře, techniku zlacení a další činnosti.

Výstavou jsme chtěli **poděkovat dárcům**, kteří za více než 100 let existence muzea přispěli unikátními předměty, dokumenty, fotografiemi, osobními vzpomínkami nebo vlastní badatelskou činností. Představili jsme šíři činností, kterým se muzeum věnuje a které umožňují vytvoření příběhů o lidech, místech, klíčových událostech nebo přírodě v Říčanech a jejich okolí.

Pod Povrchem (od 09. 5. do 16. 8. 2015)

Anotace výstavy:

Výstava poodhalila svět podzemí, představila živou i neživou přírodu: fantaskní scenérie jeskyní, spleť systémů kořenů a komunikační síť podhoubí. Do svých příbytků nás zvali pod zemí žijící savci i bezobratlí. Nahlédnout jsme mohli i do ukryté historie pod chodníky města.

Interaktivní scénická výstava dávala prostor dobrodružnému pátrání a útočila na naše smysly.

Výstava byla finančně podpořena v rámci projektu „Vědou ke vzdělání, vzděláním k vědě“ financovaného z ESF, OPVK a státního rozpočtu ČR.

Plazi (od 2. 9. do 29. 10. 2015)

Anotace výstavy:

Výstava velkoformátových fotografií, doplněná o **ukázkou živých zástupců**, přiblížila zajímavý svět plazů. Fotografie představily všechny druhy plazů vyskytující se na území České republiky. **Každé úterý a sobotu byla součástí prohlídky ukázkou krmení plazů.**

Výstavu připravil zoolog RNDr. Martin Šandera, Ph.D. z Polabského muzea.

Před oponou za oponou

(od 19. 11. 2015 do 31. 1. 2016)

Anotace výstavy:

Před oponou za oponou každý může stát! Před oponou za oponou si můžou všichni hrát a stát se na chvíli herci, kostyméry, autory, scénografy i režiséry stejně, jako to činí všichni amatérští divadelníci bez rozdílu věku a doby. Známi autoři českého divadla nás provedli výstavou – vybranými částmi historie České vlasti, vývoje českého jazyka a literatury.

Návštěvníci si zkusili různé divadelní formy, od kramář-

Pod povrchem – archeologické naleziště

Před oponou za oponou – stínové divadlo

ských písní, přes loutkové a stínové divadlo, až po divadlo činoherní. V kostýmech se mohli i vyfotit.

Součástí výstavy byla historie říčanského divadelního spolku Tyl.

VÝSTAVA BOMBA DEPOZITÁŘ

26.1. - 12.4. 2015

V muzejním depozitáři vybuchla bomba a odkryla ve sbírkách poklady nashromážděné za posledních 100 let.

Staňte se na chvíli objevitelem:
EXPERIMENTUJTE, BÁDEJTE A OBJEVUJTE!

- Experimentálně ověříme, jak se vyráběly kamenné sekerky.
- Sestavíme z úlomků středověké kachle.
- Zrestaurojeme obraz a pozlatíme klasičtější hodiny.
- Vyloučíme texty psané gotickým písmem.

muzeum ŘÍČANY
 pondělí - úterý 14.00 - 18.00
 středa - pátek 13.00 - 18.00
 sobota neděle zavřeno
 Rybízna 271/4, Říčany

VÝSTAVA POD POVRCHEM

9.5. - 16.8. 2015

Pronikněte do světa pokladů, zvířecích nor, jeskyní
Vydejte se na cestu pod povrch ...

muzeum ŘÍČANY
 pondělí - čtvrtek 14 - 18 HOD.
 sobota a neděle 13 - 18 HOD.
 pátek zavřeno
 Rybízna 271/4, Říčany

VÝSTAVA PLAZI

VELKOFORMÁTOVÉ FOTOGRAFIE ŽIVÁ ZVÍRATA

2.9. - 29.10. 2015

muzeum ŘÍČANY
 OTEVŘENÍ DOBA: pondělí - úterý 14.00 - 18.00
 středa - pátek 13.00 - 18.00
 sobota a neděle zavřeno
 Rybízna 271/4, Říčany

PŘED OPONOU ZA OPONOU

...každý může stát!

PRODLOUŽENO DO 31.1.!

12.1. IMPROVIZAČNÍ SNOW NA JEVIŠTI, 27. a 28.1. IMPROVIZAČNÍ WORKSHOPY, PORADENSTVÍ NAJDETE NA KAŽDÉM MÍSTĚ

19.11.15
17.1.16

Staňte se na chvíli herci, kostyméry, autory, scénografy, zvukaři, osvětlovači i režiséry.

Vyfoťte se v kostýmech. Projevte se!

VÝSTAVA muzeum ŘÍČANY
 pondělí - úterý 14.00 - 18.00
 středa - pátek 13.00 - 18.00
 sobota neděle zavřeno
 Rybízna 271/4, Říčany

DALŠÍ VYBRANÉ AKTIVITY:

- Odpoledne v muzeu – 6 víkendových odpoledních programů (např. Vánoční odpoledne s výrobou ketlovaných šperků)
- Výměnný bazar oblečení – 2 dny
- Letní škola pro pedagogy: Terénní přírodopis – 2 dny
- Vycházka po historických zajímavostech města
- Přednáška o regionálním bádání očima kronikáře
- Beseda s Arnoštem Schreiberem na 1. ZŠ Říčany o jeho osudech za druhé světové války
- Setkání kronikářů z jižní části okresu Praha-východ, pořádáno s Okresním archivem pro Prahu-východ

VELKÉ AKCE MUZEA:

Den stromů na Říčanské hájovně

25. 10.

Ve spolupráci s Ekocentrem Říčany. Zaměřený na téma stromy a ptáci.

Moštovalo se, stavěli budky a krmítka, potiskovaly trička, **pro děti byl připraven program** – divadlo, přírodovědné a tvořivé dílny.

Výroba pazourkových nástrojů v Didaktickém centru geologie

17. 10.

Návštěvníci si vyzkoušeli, **jak se opracovávaly pazourky v době kamenné.**

Týden volného času a sportu v Říčanech

Od 5. 9. do 12. 9.

Celý týden byla vybraná sportoviště zdarma.

Veletrh volného času a sportu

5. 9.

Na náměstí se během dopoledne představily s nabídkou pro dospělé i děti neziskové organizace, kluby a sportoviště.

Říčany v době Karla IV.

27. 6.

Historická slavnost u Říčanského hradu s ukázkou hudebních nástrojů, jejich výrobou a použitím, dobových her, písařem, ražbou mincí, rýžováním zlata a s ukázkou řemesel užívaných při stavbě hradu. Doprovázeno šermířskými vystoupeními a dobovou hudbou.

VEČERNÍ AKCE V MUZEU:

- Cyklus přednášek kolem světa – 4 večery
- Cyklus šití pro začátečníky – 10 večerů
- Cyklus šití pro pokročilé – 10 večerů
- Cyklus čtení starých textů – 4 večery
- Cyklus tvorba rodokmenu – 4 večery
- Rukodělné dílny – 7 večerů
- Večer s netopýry
- Mezinárodní noc pro netopýry
- Stavění ptačích budek a krmítek v muzeu

Den fascinace rostlinami

16. 5.

V muzeu návštěvníci poznávali rostliny pod zemí a mohli se podívat na části rostlin pod mikroskopem.

V Didaktickém centru geologie probíhala prohlídka různých stanovišť s jejich typickou vegetací. K vidění bylo více než 150 druhů okrasných, léčivých a medonosných rostlin.

Den Země na Říčanské hájovně

19. 4.

Ve spolupráci s Ekocentrem Říčany a Městem Říčany jsme již tradičně pořádali oslavu Dne Země na louce u Říčanské hájovny, tentokrát na téma půda. Na programu bylo divadlo, živá hudba, lukostřelba, soutěže a dílny, orientální čajovna, oheň, **pečení chleba ve venkovní peci, mikroskopování půdních organismů.**

Říčany v době Karla IV.

Den Země na Říčanské hájovně

Výroba pazourkových nástrojů, DCG

Kroužky

Muzeum Říčany ve spolupráci s Ekocentrem Říčany během školního roku připravilo přírodovědné kroužky pro děti. Kroužky každý týden pravidelně navštěvovalo 51 dětí ve věku od 4 do 12 let.

Přírodovědný kroužek pro starší školáky
(pro děti 10 – 15 let)

Přírodovědný kroužek pro mladší školáky
(pro děti 6 – 8 let)

Přírodovědný kroužek pro předškoláky
(pro děti 4 – 6 let)

Přírodovědný kroužek na hájovně a okolí
(pro děti 4 – 8 let)

Přírodovědný kroužek

Letní příměstské tábory

Řemeslný tábor

Příměstského tábora zaměřeného na řemesla a vědu se zúčastnilo 22 dětí. Tématem tábora byl „Krok do neznáma“. Účastníci se v roli objevitelů nových světů učili základním řemeslným dovednostem jako je pečení chleba, výroba luků a šípů ze dřeva, tkaní a potisky látek, nebo ruční výroba papíru. Zkoumali vlastnosti vody, vzduchu i světla. Všechny činnosti byly proloženy řadou her, soutěží a relaxačních aktivit.

Tábor Plavba za dobrodružstvím

Celkem 20 dětí se vydalo na objevnou plavbu kolem Říčanské hájovny. Prozkoumaly okolní přírodu, hrály hry a sportovaly. Největší tajemství na ně čekalo pod vodou. Tu jako malí přírodovědci prozkoumaly od kapky až po oceán.

Vzdělávání pedagogů

61

realizovaných aktivit pro pedagogy

408

účastnících se pedagogů

Muzeum Říčany je akreditováno jako instituce k provádění vzdělávacích programů schválených pro účely zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících.

V systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) byly akreditovány další vzdělávací programy z oblasti **didaktiky řemeslných činností**. V roce 2015 bylo v nabídce 19 kurzů. Dalších 22 převážně přírodovědně zaměřených kurzů bylo v procesu schvalování.

V Didaktickém centru geologie Muzea Říčany probíhalo v rámci projektu „Vědou ke vzdělání, vzdělám k vědě“ vzdělávání pedagogů v oblasti geologie a paleontologie a individuální konzultace, kterých se účastnilo 62 pedagogů ZŠ a SŠ.

Exkurze pro pedagogy

V roce 2015 proběhlo

7

přírodovědných exkurzí po pedagogy ve spolupráci s Ekocentrem Říčany,

kterých se zúčastnilo celkem 45 pedagogů. Většina exkurzí proběhla v okolí terénní stanice Muzea Říčany – Říčanská hájovna u Světic, kde účastníci využívali zázemí a technické vybavení (mikroskopy apod.). Dále proběhly

2

exkurze ve spolupráci s Asociací lesních mateřských škol, kterých se zúčastnilo 20 pedagogů, především z mateřských škol.

VÝUKOVÉ PROGRAMY

V roce 2015 bylo realizováno celkem **451** výukových programů

pro školy, kterými prošlo **8 926** žáků

Aktuální nabídka programů je k dispozici na webu nebo v tištěné formě v muzeu.

Výukové programy s environmentální tematikou

Pro mateřské školy jsou programy zaměřeny na rozvoj základního vztahu k přírodě a životnímu prostředí, učí děti poznávat přírodu všemi smysly a hravou formou.

Jsou to jednak programy vázané k jednotlivým ročním obdobím (např. Po stopách víly Podzimněnky) a jednak k základním tematickým okruhům (např. Do lesa s Habřílkem).

Pro žáky ZŠ jsou programy vedeny s důrazem na aktivizaci dětí, rozvoj jejich spolupráce a rozvíjejí jejich vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Většina programů probíhá v přírodě a zahrnuje vlastní bádání žáků.

Témata programů sahají od zkoumání mikroorganismů (např. Svět v kapce vody) přes terénní výuku (např. Pojďte s námi za zvířaty) po témata udržitelného rozvoje (např. Odpad je surovina).

Pro studenty středních škol jsou v nabídce programy rozšiřující jejich znalosti přírody a environmentálních témat o lokální aspekty (např. Kam se poděly černé lesy?). Muzeum Říčany nabízí také spolupráci se SOČ na seminárních pracích.

Řemeslné dílny

Pro mateřské školy je nově realizován cyklus pěti dílen „Řemeslníci“, kde se děti prostřednictvím příběhů seznamují s tradičními řemesly, přírodními materiály a způsobem jejich zpracování. Pod vedením lektora samy pracují s nástroji a vytvářejí vlastní výrobky (plstěnou kuličku, dřevěný knoflík apod.)

Pro základní školy jsou realizovány jednak samostatné řemeslné dílny na určité téma (např. drátování) a dále dílny vázané k určitému období roku (např. vánoční). Dílny rozvíjejí manuální zručnost žáků, a také je seznamují s historií daného řemesla, materiály a nástroji.

Výukové programy s historickou tematikou

Programy regionální jsou zaměřeny na historii města a regionu (Historicko – vlastivědná vycházka), žáci se seznamují s významnými stavbami a také se sbírkovými předměty z různých období.

Programy, kde se děti **seznamují s historií „na vlastní kůži“**, (např. Dílny na dvoře Rudolfa II.). Žáci poznávají archeologické nálezy ze sbírek muzea, vyrobí si jejich repliku, vyzkouší si práci alchymistů a podobně.

Pobytové programy na Říčanské hájovně

Programy zaměřené na **environmentální výchovu** (např. Expedice Hájovna), kdy se děti učí poznávat rostliny a živočichy a opatrnému chování k nim.

Řemeslné programy – (např. S pohádkou za řemeslem) během nichž se žáci seznamují s tradičními řemesly, materiály, nástroji a pracovními postupy. Součástí těchto programů je i pečení chleba ve venkovní kamenné peci.

Stmelovací zážitkový program (Akce T) jehož náplní jsou prožitkové sebepoznávací aktivity, zaměřené na podporu spolupráce a vytváření pozitivních vztahů mezi dětmi.

Výukové programy v Didaktickém centru geologie

Programy zaměřené na **neživou přírodu** (např. Pestrý svět minerálů a hornin) seznamují žáky s geologickými útvary a se základními druhy minerálů a hornin. Pomocí pokusů žáci ověřují, jaké síly formují neživou přírodu, odkrývají zkameněliny apod.

Programy zaměřené na **živou přírodu** (Rostliny ve vodě i na skále) nabízejí žákům seznámení s expozicí více než 150 rostlin na rozličných stanovištích, jejich zvláštnostmi a strategiemi přežití v nepříznivých podmínkách.

Projektové dny

Muzeum Říčany realizuje projektové dny pro jednu třídu i celou školu – jsou zaměřeny například na terénní výuku, mikroskopování, témata ochrany životního prostředí a také na řemeslné činnosti.

1. Jaká aktivita se Vám nejvíce líbila a proč (prosím vypište):

Pravězdání různých řemeslných dílen pohádkovými příběhy (+ sledování PETROVŠTI)
- výborné ochutnání příjemná organizace, nápady na drojí různé Akce, pečení chleba s receptem..

2. Jaká aktivita se Vám nelíbila a proč (prosím vypište):

je mi unavená, děkuji.

PROJEKTY

Interaktivní expozice Dobrodružství v zahradě

Díky projektu jsme v roce 2015 vytvořili interaktivní stálou expozici umístěnou v zahradě Muzea Říčany.

Cílem projektu bylo vytváření pozitivního vztahu k městským zahradám jako k ostrovům přírody ve městech a místa pro dobrodružství i relaxaci, vytváření návyků pro trávení volného času v zahradě a prezentaci vize zahrady jako místa pro život člověka i jiných organismů.

Bezbariérový přístup a zaměření expozice (technické řešení zvýšených záhonů, badatelský stůl aj.) umožňuje její využití také zdravotně postiženým občanům.

Souhrnné informace o projektu

Příjemce podpory a realizátor projektu: Muzeum Říčany

Doba realizace: 1. 8. 2015 – 31. 12. 2015

Financování:

MŽP, Státní fond životního prostředí ČR v rámci Programu podpory environmentálního vzdělávání, osvěty a poradenství

Výše dotace: 423 479 Kč

Expozice obsahuje:

- multifunkční badatelský stůl s lavicemi
- tabuli na kreslení
- panel pro výtvarné, řemeslné a výstavní aktivity
- 4 interaktivní informační panely
- záhony, kompostéry, expozici popínavých rostlin
- voliéru se zabudovaným kotcem pro handicapované živočichy
- hmyzí domeček
- ptačí budku s vestavěnou kamerou
- výukový objekt „Voda v krajině“
- hmatové stanoviště „Mozaika“
- umělecký objekt „Hnízdo“

Podpořilo MŽP z finančních prostředků Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Programu podpory environmentálního vzdělávání, osvěty a poradenství.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Vědou ke vzdělání, vzděláním k vědě

Hlavním cílem projektu byla popularizace geologie a dalších věd o živé a neživé přírodě.

Pro cílovou skupinu tvořenou odbornými pracovníky, studenty VŠ, učiteli ZŠ a SŠ i odborníky z České geologické služby a dalších institucí byly kromě řady workshopů realizovány terénní exkurze i exkurze na odborná pracoviště s výukovými programy včetně dnů otevřených dveří v řadě institucí, dále pobytová stáž v Londýně se zaměřením na popularizaci vědy a intenzivní týdenní seminář a exkurze ve Sv. Janu pod Skalou.

V rámci tohoto projektu vzniklo Didaktické centrum geologie Muzea Říčany (DCG) s nabídkou nejrůznějších výukových aktivit, které sloužilo v roce 2015 zejména ke vzdělávání pedagogů a individuálním konzultacím v oblasti didaktiky geologie.

Školám byly poskytovány nejnovější poznatky z vědy a výzkumu v podobě atraktivních tištěných i elektronických výukových materiálů (pracovní listy, e-learningové lekce, animace, filmy, virtuální laboratoře, knihy apod.) a dalších aktivit, např. terénních exkurzí pro žáky do vybraných lokalit s odborným výkladem.

Projekt byl v roce 2015 úspěšně ukončen.

Příjemce podpory a realizátor projektu:

Česká geologická služba

Partneři projektu s finančním příspěvkem:

Erudis

Centre for Modern Education

Muzeum Říčany

Doba realizace: 8. 7. 2014 – 30. 9. 2015

Celkové výdaje projektu: 21 308 717, 30 Kč

Výše finančního příspěvku Muzea Říčany: 3 740 727 Kč

Popularizační modely Didaktického centra geologie Muzea Říčany vytvořila firma SCIENTICA AGENCY, s.r.o. za 1 247 866 Kč.

Financování:

z prostředků ESF, OP VK, státního rozpočtu ČR

Hlavní výstupy projektu v odpovědnosti Muzea Říčany v roce 2015:

- realizace autorské výstavy Pod povrchem
- organizace odborného workshopu Tematická interpretace přírodního dědictví
- pilotně ověřeny a následně využívány výukové prvky z oblasti geomorfologie a geobotaniky v DCG členy přírodovědných klubů a pedagogy
- 12 Dnů otevřených dveří v DCG pro veřejnost
- 30 individuálních konzultací v DCG pro pedagogy
- vytvořeny virtuální laboratoře na vybraná témata
- účast odborných pracovníků muzea na zahraniční stáži v Londýně, výsledkem nabídka moderních výukových programů v DCG ve stálé nabídce vzdělávacích aktivit muzea od školního roku 2015/2016
- závěrečná konference projektu v Didaktickém centru geologie
- založení 2 přírodovědných klubů v Říčanech (při 1. ZŠ Říčany a při ZŠ Říčany Bezručova)
- publikace "Průvodce geoparkem" pro návštěvníky Didaktického centra geologie
- vytvořené materiály jsou zdarma přístupné na portálu Svět geologie www.geology.cz/svet-geologie.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Učíme řemesla

Hlavním cílem projektu bylo rozvinout u pedagogů mateřských škol řemeslné dovednosti tak, aby byli schopni systematicky zapojovat celou škálu pracovních postupů a materiálů do výuky v MŠ dle RVP PV, to vše v širším rámci vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Projekt byl v roce 2015 úspěšně ukončen.

Příjemce podpory a realizátor projektu:

Muzeum Říčany

Partner projektu s finančním příspěvkem:

Asociace lesních mateřských škol

Doba realizace: 10. 7. 2014 - 30. 9. 2015

Celkové výdaje projektu: 7 117 948,75 Kč

Výdaje projektu připadající na Muzeum Říčany:
4 972 450 Kč

Financování:

z prostředků ESF, OP VK a státního rozpočtu ČR

Hlavní výstupy:

- pro učitele byly akreditovány 4 šestnáctihodinové řemeslné cykly a 14 samostatných 4hodinových dílen
- realizován 3x celoroční vzdělávací cyklus Školka blízka přírodě
- realizovány 3x celoroční vzdělávací cykly dílen programu DŘEVO a TEXTIL
- realizováno 40 samostatných řemeslných dílen
- realizováno více než 37 mentoringů na půdě MŠ a individuálních konzultací
- podpořeno celkem 342 učitelů
- vytvořena metodická příručka „Učíme řemesla“ pro práci učitelů MŠ se dřevem a textilem, reflektující vzdělávání pro udržitelný rozvoj

DÍKY PROJEKTU PRAVIDELNĚ SPOLUPRACUJEME S MATEŘSKÝMI ŠKOLAMI NA ŘÍČANSKU V OBLASTI ROZVOJE MANUÁLNÍ ZRUČNOSTI DĚTÍ.

Z pohledu účastníků:

„Děti, rodiče, kolegyně, kolegové i ředitelka jsou z práce se dřevem s dětmi nadšeni. Děti se velice těší na kroužek Práce se dřevem, který je každou středu. Původní čas byl 13:45 –14:45, ale protáhli jsme ho až do 17:00, aby se všechny děti, které mají o kroužek zájem, stihly vyštídat.“

„Dříve jsem textil při práci téměř nevyužívala, neuměla jsem navléknout nit do šicího stroje, teď šiju na dceru i do MŠ.“

„Rodiče práci uznale komentují, většinou říkají, že by to sami nedokázali, a jsou hrdí na své děti, co dělají. Někdy vzejde nějaký bezpečnostní dotaz, ale jsem ráda, že mi rodiče důvěřují. Nikdo se proti aktivitě nevyhranil. Kolega mi řekl, že má komplex méněcennosti.“

„Seznámila jsme se s kolegyněmi z jiných školek, slyšela, jak pracují, každá jinak, proč tak pracují apod. Toto je velmi důležité, aby se pedagog neuzavřel do svých stereotypů práce a načerpal inspiraci a sílu z takového setkávání.“

„Vedení školy podporuje tyto aktivity ve školce, rodiče jsou nadšeni, děti také. Kolegyně se začínají zapojovat.“

„Chystám se vytvořit divadelně-řemeslný projekt, který by kombinoval dramaticko-výchovné metody se zaměřením na ekologii, povědomí o dřevu a jeho původu a vědomí propojenosti všeho s manuálními činnostmi se dřevem.“

Spolupráce

Muzeum Říčany úzce spolupracuje s neziskovou organizací **ZO ČSOP Ekocentrum Říčany**. Společně koordinujeme činnost na poli environmentálního vzdělávání a osvěty pro děti i veřejnost v Říčanech. Spolupracujeme zejména v oblasti výukových programů, činnosti přírodovědných kroužků, stavbě ptačích budek pro veřejnost, odborné péči o významné přírodní lokality nebo na akcích jako je Den Země, Den stromů atd.

Na řadě akcí (např. Týden volného času a sportu v Říčanech, Den Země) **spolupracujeme s Městem Říčany, které činnost muzea jako jeho zřizovatel všestranně podporuje.**

Publikační činnost

Jdeme do přírody (JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA)

Čtyři publikace Jdeme do přírody: Jaro, Léto, Podzim, Zima, jsou určeny pro rozdílné pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích. Publikace jsou řešeny formou černobílých pracovních listů na tvrdém papíru, jsou určeny jako průvodce přírodou Středočeského kraje se zaměřením na region Říčansko především pro rodiny s dětmi.

Obsahem publikace jsou stručné informace, úkoly, obrazové dokumentace (náčrtky organismů, stavby mravenišť, semene apod.)

Vznik publikací podpořil Středočeský kraj. Jsou k zakoupení v pokladně Muzea Říčany.

Průvodce geoparkem

„Různé horniny jsou naprosto všude pod našima nohama. Tvoří planetu Zemi a na povrchu jsou základem krajiny. Krajina je díky nim různorodá, stejně jako rostliny a živočichové, kteří krajinu obývají. Pro člověka, který dokáže v krajině číst, je pak každý výlet nádherné dobrodružství.“

Průvodce slouží návštěvníkům Didaktického centra geologie a odhaluje jim, co vše se skrývá za horninami, které v geoparku uvidí. Přibližuje široké veřejnosti základní geologické procesy, seznamuje blíže s rostlinami, které jsou přirozenou součástí geoparku, odkrývá možnosti interaktivních výukových prvků.

Publikace vznikla v rámci projektu „Vědou ke vzdělání, vzděláním k vědě“ a je zdarma k zapůjčení při návštěvě Didaktického centra geologie.

Učíme řemesla

Ojedinelá inspirativní příručka „Učíme řemesla“ obsahuje obrazové návody pro práci s textilem a se dřevem, vč. slovního doprovodu. Její součástí se staly i metodické články na téma vzdělávání pro udržitelný rozvoj, které je dáno do kontextu řemeslné práce s dětmi na základě praktických zkušeností lektorů.

Záměrem publikace je přímo vyzývat pedagoga k práci všemi smysly – ohmatat, vyzkoušet, očichat vložené textilní a dřevní materiály, vyjmout kvalitně natištěný plakát s výrobky, rozložit ho na koberec a diskutovat s dětmi, co by rády vyrobily ze vzorových výrobků.

To vše je v praktickém pracovním šanonu, vyjímatelné pro každodenní využití při práci s dětmi v MŠ. Pro tvorbu publikace jsme využívali kronik účastníků a fotografie výrobků vzniklých během projektu.

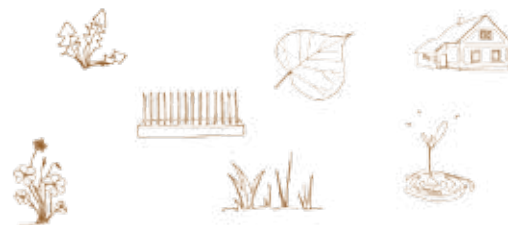
Publikace vznikla v rámci projektu „Učíme řemesla“ a pro pedagogy MŠ je v tištěné verzi zdarma dostupná v muzeu.

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

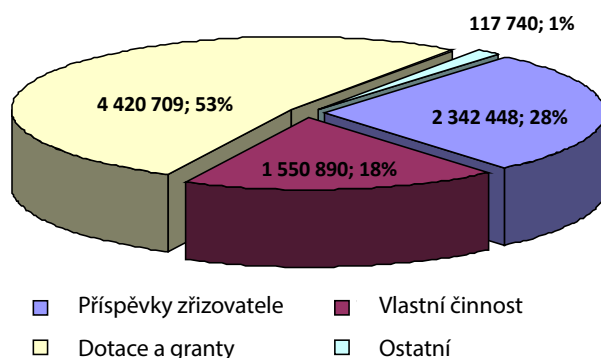
Muzeum Říčany jako příspěvková organizace hospodaří s rozpočtem založeným na třech hlavních zdrojích financování:

- příspěvky od zřizovatele
- dotace a granty (zejména z ESF a státního rozpočtu)
- vlastní činnost (výukové programy, vstupné, pronájem Říčanské hájovny ad.)

STRUKTURA ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ V ROCE 2015

Jednotlivé položky jsou dále rozepsány v Přehledu Výnosů a nákladů.

1. Příspěvky od zřizovatele

Typ příspěvku

Čerpání v roce 2015

Provozní dotace	2 230 000
Grant Den země na Říčanské hájovně	8 855
Grant Historická akce: Říčany v době Karla IV.	38 235
Účelová dotace na údržbu naučné stezky	10 000
Odborná spolupráce s městem Říčany na osvětovém programu Středočeského kraje – odpadové hospodářství	55 358

2. Další přijaté granty a dotace

Projekt	Poskytovatel	Čerpání v roce 2015
Učíme řemesla	ESF, OP VK a státní rozpočet ČR	2 568 094
Věda	ESF, OP VK a státní rozpočet ČR	1 572 885
Projektové dny pro školy	Středočeský kraj	54 340
publikace Jdeme do přírody	Středočeský kraj	30 800
Síť EVVO	Středočeský kraj	45 000
Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	Ministerstvo kultury	9 000
Stálá expozice „Les jako zdroj tradice“ na Říčanské hájovně	EZFRV v rámci osy IV Leader, PRV ČR za podpory MAS Říčansko	140 590

3. Vlastní činnost

Příjmy z vlastní činnosti ve výši 1 550 890 Kč jsou složeny zejména z realizace výukových programů pro školy, kurzů a školení pro pedagogy, vzdělávacích aktivit pro veřejnost, vstupného na výstavy a za pronájem terénního pracoviště Říčanská hájovna pro vzdělávací akce.

V roce 2015 Muzeum Říčany krylo vlastní činností 18% svých celkových nákladů (nárůst o 225 481 Kč oproti roku 2014 díky zvýšené poptávce po vzdělávacích aktivitách). V roce 2015 byla vlastní činnost navýšena zejména kvůli předpokládanému výpadku dotací z EU kvůli novému programovacímu období a významnému zpoždění vypsání výzev.

Komentář k hospodářskému výsledku

V roce 2015 dosáhlo Muzeum Říčany hospodářského výsledku 280 160, 63 Kč.

Tato částka v podstatě kopíruje výše zmíněný nárůst výnosů vlastní činnosti. Muzeum Říčany se snaží o odpovědné hospodaření, které stabilně zabezpečí kvalitní muzejní činnost díky možnosti udržet kvalitní a stabilní zaměstnanecký tým (což zatím není možné bez dotací z EU). Hospodářský výsledek je tedy určen zejména na krytí osobních nákladů.

Návrh na rozdělení hospodářského výsledku:

Příjem do fondu odměn	224 000 Kč
Příjem do rezervního fondu	56 160, 63 Kč

Muzeum Říčany čerpalo za rok 2015 z:

- investičního fondu částku ve výši 82 313 Kč pro spolufinancování investičního projektu Dobrodružství v zahradě
- z fondu FKSP 24 670 Kč příspěvek na stravování

Použitá daňová úspora v roce 2015 byla ve výši 18 100 Kč. Jedná se o 19% uplatněné daňové úspory v roce 2012. Vyčíslení závazků po lhůtě splatnosti 0 Kč.

Přijaté dary:

- věcné dary v hodnotě 64 74 Kč od zřizovatele – vyřazené osobní počítače, vyřazený regálový systém
- věcné dary v hodnotě 6 730 Kč z řad veřejnosti byly využity na podporu hlavní činnosti muzea

Povinnost zveřejnění účetní závěrky 2015 v obchodním rejstříku byla splněna.

Další povinné informace

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zák. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje Muzeum Říčany jako povinný subjekt výroční zprávu k poskytování informací za kalendářní rok 2015.

Počet podaných žádostí o informaci: 0
Výčet poskytnutých výhradních licencí: 0
Počet podaných stížností: 0

PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ

SÚ	Náklady	8 151 626
501	Spotřeba materiálu	250 405
558	Náklady z DDHM	125 970
502	Spotřeba energií	172 348
504	Prodané zboží	61 343
511	Oprava a udržování	26 829
512	Cestovné	5 856
513	Náklady na reprezentaci	3 327
518	Ostatní služby	333 800
521	Mzdové náklady	1 918 180
524	Zákonné sociální pojištění	599 304
525	Jiné sociální pojištění	4 092
527	Zákonné sociální náklady	19 766
538	Jiné daně a poplatky	19 480
542	Jiné pokuty a penále	3 000
549	Ostatní náklady z činnosti	34 834
551	Odpisy dlouhodobého majetku	196 074
	Náklady hrazené z grantů	4 377 018
	Výnosy	8 431 787
601	Tržby za vlastní výroby	4 226
602	Tržby z prodeje služeb	1 235 087
603	Výnosy z pronájmů	217 840
604	Výnosy z doplňkového prodeje	93 737
662	Přijaté úroky na bankovních účtech	1 758
648	Čerpání fondů	18 100
649	Ostatní výnosy z činnosti	133 271
651	Tržby z prodeje DHM a DNM	29
672	Celkové příspěvky na provoz	6 727 739
z toho:	provozní dotace od zřizovatele	2 230 000
	výnosy hrazené z grantů	4 377 018
	Hospodářský výsledek	280 161

V Říčanech dne 22. 3. 2016

Mgr. Jakub Halaš

SLOŽENÍ PRACOVNÍHO TÝMU

- Mgr. Jakub Halaš** – ředitel, přírodovědec
- MgA. Adéla Venerová** – zástupkyně ředitele, projektová manažerka
- Mgr. Martin Hůrka** – historik
- Ing. Edita Ježková** – koordinátorka vzdělávacích aktivit
- Mgr. Eva Sosnovcová** – grafička
- Mgr. Kateřina Čiháková** – přírodovědkyně a metodička
- Mgr. Klára Pilíková** – historička a lektorka výukových programů
- Mgr. Jana Kreidlová** – lektorka výukových programů
- Mgr. Eliška Hlízová** – lektorka výukových programů
- Mgr. Petra Skřivánková** – lektorka výukových programů
- Mgr. Ondřej Suchan** – lektor řemeslných dílen
- Ing. Alžběta Macková** – lektorka výukových programů
- Ing. Monika Semotánová** (mateřská dovolená)
- Mgr. Marie Tvrdoňová** (mateřská dovolená)

Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách: 10

Další spolupracovníci jsou zaměstnáni na dílčí aktivity a činnosti.

muzeum ŘÍČANY

... S MUZEEM ŘÍČANY
NA VÝSTAVÁCH, DÍLNÁCH, EXKURZÍCH A DALŠÍCH AKCÍCH

WWW.RICANY.CZ/MUZEUM

m muzeum
ŘÍČANY